

Đề văn biểu cảm và cách làm bài văn biểu cảm

I. Kiến thức cơ bản

- Đề văn biểu cảm bao giờ cũng nêu ra đối tượng biểu cảm và định hướng tình cảm cho bài làm.
- Các bước làm bài văn biểu cảm là tìm hiểu đề và tìm ý, lập dàn bài, viết bài và sửa bài.
- Muốn tìm ý cho bài văn biểu cảm thì phải hình dung cụ thể đối tượng biểu cảm trong mọi trường hợp và cảm xúc, tình cảm của mình trong các trường hợp đó.
- Tìm lời văn thích hợp, gợi cảm.

II. Hướng dẫn tìm hiểu câu hỏi phần bài học

1. Đề căn biểu cảm

a) *Cảm nghĩ về dòng sông:*

- Đối tượng biểu cảm là dòng sông quê hương
- Tình cảm: Yêu thích như thế nào.

b) *Cảm nghĩ về đêm trăng thu:*

- Đối tượng biểu cảm là trăng trong đêm trung thu
- Tình cảm yêu thích chân thực của bản thân.

c) *Cảm nghĩ về nụ cười của mẹ:*

- Đối tượng biểu cảm là nụ cười của mẹ
- Tình yêu thương tôn kính với mẹ.

d) *Vui buồn tuổi thơ:*

- Đối tượng biểu cảm là kỉ niệm tuổi thơ.
- Tình cảm sự hoài niệm về quá khứ.

e) *Loài cây em yêu:*

- Đối tượng biểu cảm là một loài cây bất kì.
- Tình cảm được biểu hiện bằng sự yêu thích chăm sóc của em.

III. Hướng dẫn luyện tập

Đọc văn bản và trả lời câu hỏi.

Câu 1. Bài văn biểu đạt tình cảm gì, đối tượng nào? Hãy đặt cho bài văn một nhan đề thích hợp.

- Đối tượng biểu cảm là quê mẹ thân thương của tác giả.
- Tình cảm biểu hiện: Tình yêu quê đất dào và niềm tự hào tha thiết.
- Những nhan đề có thể đặt:
 - + Cảm nghĩ về quê hương
 - + An Giang quê mẹ
 - + Quê ngoại

Câu 2. Hãy nêu dàn ý của bài.

Dàn ý bài văn

A. Mở bài:

- Vị trí: Từ đầu đến... “cái dỏ của người yêu”.
- Nội dung: Niềm tự hào về vẻ đẹp quê hương.

B. Thân bài:

- Vị trí: Từ “Tuổi thơ tôi... đến... thống thiết.”
- Nội dung:

a) Vẻ đẹp của phong cảnh quê hương

- Những ngọn núi trông xa lấp lánh
- Dòng sông mênh mông
- Cánh đồng bao la vàng rục
- Ánh nắng chiều tà
- Màu đá xám đen
- Cây đa bến Miếu..

b) Vẻ đẹp của con người và lịch sử quê hương:

- Truyền thống của quê hương
- Những con người anh hùng vô danh

- Những người anh hùng hữu danh: Hoàng Đạo Cật, Trương Gia Mô.

C. Kết bài

- Sự lớn lên về tình yêu quê hương sau những lần đi xa.

Câu 3. Chỉ ra phương thức biểu cảm của bài văn.

Phương thức biểu cảm của bài văn: Vừa trực tiếp, vừa gián tiếp.

- *Biểu cảm trực tiếp*: Tác giả nói lên nỗi lòng của mình: Riêng tôi về làng, về xứ, lúc nào cũng thích nói đến cái đẹp, cái lớn quê mình.. Tôi yêu những cánh đồng... yêu cả tiếng chuông... Tôi yêu màu xanh đá xanh. Tôi muốn tìm lại... ở quê mẹ nơi nào cũng đẹp.

- *Biểu cảm gián tiếp*: Những đoạn tả cảnh và những đoạn kể lại về những sự tích, những con người anh hùng của quê hương.